

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas Psalmorvm Decades

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Adiutorium meum a domino, qui saluos facit rectos corde.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

alia dei, immo contraria. Coram hominibus, qui uident ea quae patent. Da
 auctoritate Absalom & Semei, uir sanguinum, & reus malorum iudicatus.
 Toto corde (Ingt. ij. Reg. xv.) uniuersus Israel sequebatur Absalom. Ita Absalom
 fulgebat, & iustus, rectus, bonus erat, in omnium oculis: David sordidus
 impius, malus & noxius erat. Itaque cum sit potentissima tentatio de rebus
 uniuersis ad aduersariū congregatis, necessitate prouocat ad dei iudicium
 iudicat scđm cor. Et hoc consilio sese solatur & confirmat spem suam, reus
 & bonam de deo opinionem capiens, quasi dicat: Et si omnes me desererint
 Absalom autem oēs confugiant, ille confirmetur, ego cōsummer & desecra-
 Tu tamen dñe cum sis deus iustus, aliter qđ homines iudicans, scđm cor & re-
 nes probans nos oēs, nosti qđ inique illi agant, cor & renes uides, qđ cogita-
 nes probans nos oēs, nosti qđ inique illi agant, cor & renes uides, qđ cogita-
 quid quarent, quo gaudeant, intelligis: Rursus, quid ego cogitarim & uoluerim,
 rim, non ignoras, licet ille adsit, mihi desit, species longe cōtraria cordibus &
 renibus, ideo oro, fac ut cōsummerur illorum malum, & mea prosperetur iusti-
 cia. Nam in hebræo iste uersus manifeste est deprecatorius, cum ad aduersariū
 Na, quæ transfertur per aduerbium o, uel obsecro, ut, consummerur obsecro
 nequitia, sicut psal. cxvij. Obsecro domine saluum fac,
 Erudimur ergo hoc uersu, quātumlibet uel multi uel oēs a nobis desecerint
 ad aduersarium, ne deficiamus in causa ueritatis. Nō enī hodie nouum, totam
 multitudinem cum uniuersis magnatibus errare & iniquam causam tueri. Ex
 si durum ac difficile sit hanc solitudinem ferre, cum hoc argumēto, stulti suam
 causam unice gloriantur inuictā esse. Verum deus uiuit, cuius iudicium appel-
 landum est & fortiter tenendum, qđ cor & renes ille probat, quia iustus deus.
 Quare nomen iustus oīno ad hunc uersum pertinet, cum in eo sita sit uis tota
 sententiæ, & per Antithesin subnotet homines esse iudices iniustos.
 Sequitur ex his corda & renes dupliciter accipi, uel, ut sint non mortificata
 nec deo oblata, uel cōtra, per gratiā rectificata & purgata: Quia statim subdit
 de rectis corde, ostēdens quæ corda deus probas & scrutās acceptet, dicens.

Adiutorium meum a domino, qui saluos facit rectos corde.

Hebræus ita per Hieronymum: Clypeus meus in deo. Significat enim pro-
 tectionem ac defensionem. Et sunt uerba sese exhortātis, ad spem in deum ad-
 uersus contrariam multitudinē in hominibus protectoribus fidētem. Praeter
 tim aduersus uerba Semei, ubi dixit: Ecce pramunt te mala tua, & dedit dñs re-
 gnum in manu Absalom filij. Sit (inquit) ita, fidere uos in homine, qui scđm
 faciem iudicat, ego protegi me cōfido a deo, qui scđm cor iudicat. Quare Epitafis
 talis, in pnomine Meum & Domino, eleuāda est cōtra pronomen, uestrum,
 & ablatiuum homine. Adiutorium uestrū in homine, meum in dño. Sic enim
 & nobis faciendum est hoc exemplo in casu simili. Altera quoq; Epitafis simi-
 liter eleuāda est, in pronomine Qui, & accusatiuo Rectos, hoc modo: Homo
 saluos facit prauos corde, deus autē rectos corde. Necessaria enim sunt hæc uer-
 ba passis, ut talem de deo opinionem constātem sibi in corde erigāt, & seruent
 contra oīa argumenta aliud urgētia, ne deficiāt a spe diuini auxiliij.
 Quid autem sit rectum cor abunde diximus psalmo. i. in cōsilio impiorum,
 quod sit eius qui rectā opinionē de deo habet, qđ non suo sensu ducit, hoc est,
 qui credit & sperat in deum. Sola fides enī rectificat, purificat, firmat cor, recta,
 uera, sancta q; opinione dei, Et apte facit ad propositū (cū Semei maledicta sua,
 etiam

Potentissima
tentatio.

Veritas non
deserenda.

Epitafis ob-
seruanda.

Recti corde
qui sint.

etiam autoritate domini niteretur pbare, recte Dauid expulsus, & Absalom
ingressum quo ostendat, q̄ solcant se prauicordes specioso furo honestare, &
rectos corde uituperare: praesertim accedente populi plausu.

Deus iudex iustus & fortis & patiens, nunqd irascet p̄ singulos dies?

Aliter in hebræo habetur. Deus iudex iustus & fortis, indignas tota die. Et
quod fortis dicitur, nomē dei est q̄d. El sonat, ut rectius diceret: Deus iudex
iustus, & deus indignator tota die. Quare & patiens superadditum est. Quasi
tuum, nunqd, cum usitata distinctione uersus, interpretis est, nō textus.

Ad eo autem profecti spes Dauid in tentatione ista, ut iam non solum non
dubiter se exauditum & liberandum, sed etiam aduersarios moneat timere iu-
diciū & uindictam dei: Deinde denunciaret eis in caput eorum uentura quæ
cumq; in ipsum machinati sunt. Et q̄uis hæc post tērationem ceciderit, ut pos-
sit uideri, ex euentu ipso suæ tribulationis doctus, tribulatis solatium, & tribu-
lantibus iram proponere, aliosq; suo exemplo, & suorum aduersariorum peri-
culo, docere, tamen credendum in ipsa re media, nec enim unq̄ de deo desperauit,
postea hoc carmine in publicum traderet: Nec enim unq̄ de deo desperauit,
ideo cognouit fore, ut inimicis suis ista euenirēt. Sicut & modo & semper qui
liber iustus uidens impios iniqui in iusticiam grassari, cum fiducia & cogitat
& dicit, deum quem iustum iudicem cognoscit, hæc nō passurum. Sicut dicit
psal. ix. Patientia pauperum non peribit in finem. Atq; id nō obscure indicat, ^{Quare Dauid}
quando in eadem historia Dauid tā sollicitē mādabat, ut seruaret sibi puerum ^{Absalō serua}
Absalom, scilicet sciens & metuens ne in caput eius malum redundaret, sicut ^{ri mādabat.}
& contigit, & hīc omnibus illius imitatoribus prædicit.

Audiamus ergo cōcionatorem aduersarijs impijs quæ p̄nunciet pia sollici-
tudine cupiens eos a periculis eruere, & uere bonum pro malo reddens. Hoc
scitote, inquit, deus iudex est, sed iustus, nullius respicit personā, nec multitu-
dine mouetur, nec hominum laude fallitur, nec specie capitur, nec fauore mu-
tatur, nec munere corrumpitur. His enī homines redduntur non solū iniusti iu-
dices, sed etiam iusti iudicis dei cōtemptores, dum placere hoibus satis esse pu-
tant. Rursum, nō damnat p̄pter homines solitariū, uituperatum, maledictum,
oppressum, pauperem, & contemptum. Breuiter, uel hoc solum uerbū (Deus
iudex iustus) potens est, si digne p̄setur, humiles consolari, & sup̄bos terrere,
quod in Christo patiere multū ualuisse, Petrus, j. Pe. ij. restatur, dicens: Trade
bat autē iuste iudicanti. Qui enī hoc uerbum cogitat, facile ponit uindictam,
quin miseretur aduersariorum quoq; q̄ in dei iudiciū incurrant.

Et fortis indignatur tota die, id est, assidue, ne putetis impij propitium esse
uobis deum, quia eleuamini & potentes estis in iniquitate: Scitote & credite,
aliter habet, q̄ apparet, deus iratus est, derestatur uos, indignatur, commina-
tur (hæc enim omnia hebræum uerbum significare dicunt) quotidie. Hæc ne-
cessario impijs dicuntur, quia non sentiunt iram, nec credunt, nec timent.
Verba enim sp̄ritus sunt annuntiata de re absente, & nō apparente, per fidem
apprehendenda. Nostra translatio uidetur omnia inuertere, priorē partem ad
impios, & posteriorem ad pios aprans. Nam iustum ac patientem deum intel-
ligimus super malos terredos, non autem irasci per singulos dies super bonos
consolandos: luxta illud psalmi. cij. Non imperpetuum irascetur, neq; inater-
num comminabitur. Et. xxxvj. Et non dabit in aeternum fluctuationem iusto.
Sed hebræus aptius concordat sequentibus.